

Làn Sóng Người Nghệ Tĩnh Vượt Biển Sang Úc

Tuấn Nguyễn

Hôm nọ, đọc được một bài viết về làn sóng người Việt từ Hà Tĩnh đi xin tị nạn bên Úc làm tôi "tâm tư". Chỉ tính năm 2013, có gần 800 người Việt vượt biển đến Úc, và trong số này phần lớn là xuất phát từ Nghệ An – Hà Tĩnh. Tại sao đất nước đã hết chiến tranh gần 40 năm mà vẫn có người liều mình ra đi tìm miền "đất hứa". Đó là câu hỏi rất "tâm tư" của không ít người.

Nghệ Tĩnh có lẽ là vùng đất nghèo nhất nhì ở VN, nhưng cũng là vùng đất có nhiều nhân tài, và nhiều người làm ... cách mạng. Nhớ có lần tôi đi trong một chuyến xe đò từ Cần Thơ về Rạch Giá, và tôi ngồi gần một chị hành khách người Nghệ - Tĩnh, mà sau này tôi biết là mẹ của cầu thủ Công Vinh, và mẹ chồng của ca sĩ Thuý Tiên. Bà đi Rạch Giá thăm gia đình ông bà xuôi gia. Chuyến xe đò thật vui, vì có người hành khách nói giọng trọ trẹ nhưng rất vui tính. Chị mở màn câu chuyện vui bằng cách hỏi mọi người là quê họ có cái gì là đặc sản. Người thì nói nước mắm, chị nọ thì nói hạt tiêu, chú kia thì gạo nàng thơm, anh nọ thì khô cá sặc, v.v. Đến khi mọi người hỏi lại chị khách "trọ trẹ" vậy quê chị có gì là đặc sản, chị phân trần là quê chị nghèo lắm, chứ không phải nhiều như ở miền Tây, rồi chị trả lời tỉnh queo rằng đặc sản của Nghệ - Tĩnh là làm cách mạng. Ai cũng cười ngật nghễo với câu trả lời độc đáo. Nghĩ đi nghĩ lại có lẽ chị ấy nói đúng, chứ không hẳn đùa cho vui, vì rất nhiều nhân vật kiệt xuất của VN xuất phát từ vùng đất này. Có lần tôi đếm số văn nghệ sĩ thời trước thế kỉ 20 thì thấy số người xuất phát từ Thanh Nghệ Tĩnh còn nhiều hơn cả Hà Nội.

Vậy mà ngày nay, chính những người từ "vùng đất cách mạng" đó lại bỏ quê chạy tuốt sang Úc! Có thể nói rằng có 3 làn sóng người VN sang Úc.

- Làn sóng thứ nhất đồng đảo nhất xảy ra sau 1975 đến đầu thập niên 1990. Đó là những người ra đi từ miền Nam và họ vào Úc với tư cách người tị nạn chính trị. Những người tị nạn này đã đặt nền móng cộng đồng người Việt ở Úc. Họ đã hoà nhập thành công và đóng góp đáng kể cho xã hội Úc.
- Làn sóng thứ hai ít hơn nhiều, và họ thường là những người đi từ miền Bắc. Có thể kể một số du học sinh ở lại cũng thuộc làn sóng thứ hai. Những người này thì chỉ là đến Úc vì lí do kinh tế là chính.
- Rồi đến làn sóng hiện nay là những người vượt biển từ VN thẳng sang Úc, và họ khác với làn sóng 2, vì họ muốn vào Úc theo diện tị nạn, nhưng chưa biết tị nạn gì. Nghe nói một số người khai rằng họ xin tị nạn chính trị, một số thì đi vì bị trừ đập vì lí do tôn giáo, hay không sống nổi với chế độ hiện hành. Số phận của các đồng hương thuộc làn sóng thứ 3 rất cực khổ và mong manh, vì họ có thể bị trả về VN hay tống sang Campuchia. Làn sóng thứ nhất thì ai cũng hiểu được lí do ra đi. Làn sóng thứ hai thì vì miếng ăn là chủ yếu nên cũng ok. Còn làn sóng thứ ba là tội nghiệp nhất, vì Úc họ nhìn VN như là đất nước hoà bình gần 40 năm nay, vậy thì lí do tị nạn chính trị hay tôn giáo thì rất khó thuyết phục họ.

Mấy năm gần đây, tình hình tội phạm trong cộng đồng người Việt đáng báo động. Tôi tò mò đọc thống kê tội phạm ở Úc trong năm 2013 thì thấy vài con số thú vị:

- Năm 2013 (tính đến cuối tháng 6), có 30766 người bị phạt tù ở Úc. Trong số này có 735 người Việt (chiếm 2.4% tổng số tù nhân).
- Tỷ lệ tù nhân trong cộng đồng người Việt là 357 trên 100,000 người, cao hơn người bản xứ Úc (với tỷ lệ 185/100,000). Tỷ lệ tù nhân gốc Việt cao hạng 3 ở Úc, chỉ sau hai nhóm sắc tộc là Sudan (tỷ lệ 585/100,000) và Samoa (501/100,000).
- Người Việt đi tù chủ yếu là vì tội phạm liên quan đến cần sa, ma tuý. Cứ 3 tù nhân gốc Việt thì 2 người dính dáng vào cần sa, ma tuý. Đây là tỷ lệ cao nhất nước Úc.

Tôi không có con số bao nhiêu tội phạm cần sa, ma tuý là người vùng nào. Nhưng hầu như các vụ tội phạm do cảnh sát phát hiện và bắt đều là người đi từ miền Bắc và họ mới định cư ở Úc dưới 10 năm. Các thống dịch viên người Việt cũng nói phần lớn là tội phạm cần sa ma tuý là người Bắc thuộc làn sóng thứ 2, đặc biệt là dân Hải Phòng và Quảng Ninh. Họ rất nổi tiếng nghề "trồng cỏ" (tức trồng cần sa). Những người này và những loại tội phạm như thế làm hình ảnh cộng đồng người Việt bị xấu đi phần nào trong cái nhìn của người bản xứ.

Tại sao người Việt thuộc làn sóng thứ 2 lại dính dáng vào các vụ "trồng cỏ"? Một giả thuyết đặt ra là người Việt sang Úc thuộc làn sóng thứ 2 cảm thấy thua thiệt đồng hương thuộc làn sóng 1, nên họ tìm mọi cách làm giàu nhanh để bắt kịp đồng hương đi trước. Con đường ngắn nhất để làm giàu, nếu thành công, là "trồng cỏ" hay buôn bán ma túy. Chưa thấy có chứng cứ gì để nói giả thuyết này đúng, vì tôi thấy một số người thuộc làn sóng 2 rất giàu do họ sang đây theo diện doanh nhân.

Một giải thích khả dĩ là do "Người Việt làm liều bởi họ bị cái văn hóa 'ăn xổi ở thì' trong nước làm tiêm nhiễm đầu óc, lại thêm sống trong một xã hội mà luật pháp gần như không được coi trọng, ngay từ trong nền kinh tế kế hoạch tập trung cho đến nền kinh tế thị trường như hiện nay vẫn là sự luồn lách để làm ăn đã ảnh hưởng mạnh mẽ đến 'lòng quyết tâm làm giàu' nơi xứ người, bằng mọi giá" (1).

Bài báo này còn viết rằng: "*Vùng đất Nghệ - Tĩnh lại có thêm cái 'điều kiện thuận lợi' nữa là yếu tố cục bộ, bè phái, khiến cho việc lôi kéo họ hàng, bè bạn, người thân, đồng hương tìm đến Úc bất hợp pháp, hình thành bằng đảng vòi bạch tuộc, đường dây chân rết trồng cỏ mạnh mẽ hơn so với người các tỉnh thành khác. [...] Úc trở thành 'quê hương trồng cỏ' đúng nghĩa của người Việt nói chung và người dân Nghệ-Tĩnh nói riêng và vô tình, cộng đồng người Việt tại Úc châu bị tiếng xấu lây từ đó."*

Chẳng biết nhà báo có chứng cứ nào về sự liên quan giữa người Nghệ - Tĩnh và nạn "trồng cỏ" ở Úc mà viết như thế. Như nói trên, Nghệ Tĩnh là vùng đất của các vị làm cách mạng. Mà, làm cách mạng là với ý muốn có một tương lai tốt đẹp hơn. Ấy thế mà sau 40 năm hoà bình, những con cháu của các "tiền bối" vùng đất cách mạng lại tìm đường vượt biển sang Úc! Những người vượt biển chắc chẳng suy nghĩ gì đến thành quả của cách mạng.

-- ---- --

<http://www.ijavn.org/2014/12/viet-nam-ly-huong-tu-manh-at-cach-mang.html>

Nguồn: [tuan's blog](#)